

POSTANOWIENIE

Dnia 4 lipca 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Świecki

w sprawie **B. C.**

skazanego z art. 286 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 4 lipca 2024 r.,

wniosku obrońcy skazanego o uzupełnienie orzeczenia w zakresie rozstrzygnięcia

o kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu

na podstawie art. 626 § 2 k.p.k.

postanowił:

**wniosku o uzupełnienie rozstrzygnięcia o kosztach
nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu nie
uwzględnić.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 12 czerwca 2020 r., sygn. akt II KK 54/20, Sąd Najwyższy oddalił jako oczywiście bezzasadną kasację wniesioną przez obrońcę z urzędu B. C. oraz zasądził od Skarbu Państwa na rzecz tego obrońcy – adw. S. A. kwotę 442,80 zł, obejmującą już należny VAT za sporządzenie i wniesienia kasacji w sprawie, nadto zwolnił skazanego od kosztów sądowych postępowania kasacyjnego.

Pismem, które wpłynęło do Sądu Najwyższego w dniu 10 czerwca 2024 r., adwokat S. A., na podstawie art. 190 ust. 4 Konstytucji RP w zw. z art. 626 § 2

k.p.k., wniósł o uzupełnienie rozstrzygnięcia o kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu zawartego w powyższym postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 12 czerwca 2020 r. poprzez przyznanie na jego rzecz od Skarbu Państwa tych kosztów w dodatkowej kwocie 360 zł + VAT, tj. łącznie 442,80 zł.

W uzasadnieniu swego wystąpienia obrońca podał, że podstawą rozstrzygnięcia o kosztach pomocy prawnej udzielonej z urzędu we wskazanym postanowieniu stanowiły przepisy rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U. z 2019 r., poz. 18 ze zm.) przewidujące stawki w wysokości o połowę niższej niż stawki opłat określone w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2023 r., poz. 1964 ze zm.). Obrońca przywołał ponadto wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 27 lutego 2024 r., SK 90/22, którym orzeczono, że § 2 pkt 1 w związku z § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U. z 2023 r. poz. 2631) w zakresie, w jakim określa opłaty stanowiące ponoszone przez Skarb Państwa koszty nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu w wysokości niższej niż stawki minimalne opłat określonych w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2023 r. poz. 1964, ze zm.), jest niezgodny z art. 64 ust. 2 w związku z art. 31 ust. 3, art. 32 ust. 1 zdanie drugie i art. 92 ust. 1 zdanie pierwsze Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

W związku z powyższym w ocenie obrońcy uzasadniony jest przedmiotowy wniosek.

Sąd Najwyższy stwierdził, co następuje.

Na możliwość wydania postanowienia w trybie art. 626 § 2 k.p.k., którym uzupełniający zasądzonoby koszty nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu z uwzględnieniem stawek należnych adwokatowi działającemu z wyboru zwrócono uwagę w postanowieniu składu siedmiu sędziów SN z dnia 13 grudnia

2023 r., I KZP 5/23, który to pogląd Sąd Najwyższy w składzie niniejszym w pełni podziela.

Do tego judykatu odwołuje się obrońca w rozpatrywanym wniosku. Rzecz jednak w tym, że pomija już on, iż zgodnie z przywołanym postanowieniem Sądu Najwyższego zastosowanie w takim wypadku art. 626 § 2 k.p.k. ograniczone jest też terminami przedawnienia roszczenia. W wypadku kosztów obrony z urzędu i dochodzonych z tego tytułu kwot, roszczenie powstaje z chwilą wydania przez sąd rozstrzygającego tę kwestię orzeczenia. W niniejszej sprawie orzeczenie o zasądzeniu od Skarbu Państwa kosztów obrony z urzędu wydane zostało w dniu 12 czerwca 2020 r. Uwzględnić tu trzeba treść art. 20 ust. 2 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (t.j.: Dz.U. z 2023 r. poz. 123 ze zm.), stosowanego w takim wypadku *per analogiam*, a zakładającego, że prawo strony do żądania zwrotu opłaty przedawnia się z upływem 3 lat od dnia powstania tego prawa (zob. np. postanowienie SN z dnia 28 marca 2024 r., V KK 4/21). Nie sposób pominąć i tego, że stosownie do art. 641 k.p.k., prawo do ściągnięcia zasądzonych kosztów procesu przedawnia się z upływem 3 lat od dnia, kiedy należało je uiścić (zob. postanowienie SN z dnia 26 czerwca 2024 r., III KK 352/20). Bezspornie termin ten dotyczy wszystkich kosztów procesu i liczyć go należy od daty uprawomocnienia się orzeczenia kończącego postępowanie, a jeżeli nie określono w nim wysokości tych kosztów - od daty uprawomocnienia się postanowienia ustalającego wysokość tych kosztów, wydanego na podstawie art. 626 § 2 k.p.k. (zob. uchwała SN z dnia 20 listopada 1975 r., VI KZP 30/75). Zastosowanie wskazanych regulacji w drodze analogii skutkuje przyjęciem, że przedawnienie roszczenia adw. S. A. nastąpiło zatem w dniu 12 czerwca 2023 r., a więc na niespełna rok przed datą wpływu niniejszego wniosku do Sądu Najwyższego.

Obrońca w swoim piśmie oświadczył przy tym, że w razie niepodzielenia jego argumentacji, wnosi on o potraktowanie tego pisma jako wniosku o wznowienie postępowania w sygnalizowanym zakresie. Rzecz w tym, że już ze wskazywanego postanowienia Sądu Najwyższego wynika, że nie wchodzi tu w rachubę wznowienie postępowania, skoro podstawę uzupełnienia rozstrzygnięcia o kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu stanowi art. 626 § 2 k.p.k. W licznych już rozstrzygnięciach wywiedziono, że wniosek o wznowienie

postępowania w przedmiocie zwrotu kosztów zastępstwa procesowego jest niedopuszczalny z mocy ustawy (zob. np. zarządzenie sędziego SN z dnia 26 czerwca 2024 r., I KO 114/23 i powołane tam zarządzenia sędziów SN: z dnia 20 grudnia 2023 r., I KO 115/23; z dnia 8 stycznia 2024 r., I KO 113/23; z dnia 26 stycznia 2024 r., I KO 108/23; z dnia 8 lutego 2024 r., I KO 112/23; z dnia 28 lutego 2024 r., I KO 116/23).

Z tych wszystkich względów orzeczono, jak na wstępie.

[PGW]

[ał]